

Maciej Tołwiński

ORCID: 0000-0002-6655-1476

mtolwinski@ajp.edu.pl

Akademia im. Jakuba z Paradyża

w Gorzowie Wielkopolskim

Wydział Prawa i Bezpieczeństwa

**X Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Bezpieczeństwo narodowe Polski. Zagrożenia i determinanty zmian”
nt. Kształtowanie odporności społecznej –
wyzwania dla bezpieczeństwa społeczności lokalnych,
Gorzów Wielkopolski, 10–11 kwietnia 2025 r.**

DOI: 10.34739/doc.2025.22.22

W dniach 10–11 kwietnia 2025 r. w Gorzowie Wielkopolskim odbyła się X Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *Bezpieczeństwo narodowe Polski. Zagrożenia i determinanty zmian*, której motywem przewodnim było kształtowanie odporności społecznej jako jednego z kluczowych wyzwań dla bezpieczeństwa społeczności lokalnych. Organizatorem konferencji była Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, reprezentująca środowisko akademickie aktywnie zaangażowane w badania nad bezpieczeństwem narodowym, społecznym i informacyjnym.

Konferencja miała charakter interdyscyplinarny i ogólnopolski, gromadząc przedstawicieli licznych ośrodków naukowych, w tym Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni, Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie, Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie, Akademii Wojsk Lądowych we Wrocławiu, Akademii Policji w Szczytnie, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu w Siedlcach, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku, Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytetu Kaliskiego, Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej, a także Baltic Defence College

w Tartu (Estonia). W obradach uczestniczyli również przedstawiciele instytucji państwowych, w tym Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

Celem przedsięwzięcia naukowego była kompleksowa analiza współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego oraz identyfikacja determinantów zmian zachodzących w środowisku bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem roli odporności społecznej. Organizatorzy założyli, że bezpieczeństwo państwa nie może być rozpatrywane wyłącznie w perspektywie militarnej, lecz wymaga holistycznego ujęcia obejmującego czynniki społeczne, informacyjne, kulturowe i instytucjonalne.

Konferencję otworzyły wystąpienia przedstawicieli władz Akademii im. Jakuba z Paradyża, którzy podkreślili znaczenie badań nad bezpieczeństwem w kontekście dynamicznych zmian geopolitycznych, rozwoju zagrożeń hybrydowych oraz rosnącej roli społeczności lokalnych w systemie bezpieczeństwa narodowego. Wskazano, że jubileuszowa, dziesiąta edycja konferencji stanowi potwierdzenie trwałości i znaczenia tego forum naukowej debaty. Uroczystego otwarcia konferencji dokonali natomiast JM Rektor Akademii im. Jakuba z Paradyża prof. dr hab. Elżbieta Skorupska-Raczyńska, Wojewoda Lubuski Marek Cebula, Marszałek Województwa Lubuskiego Marcin Jabłoński, Prezydent Miasta Gorzowa Wielkopolskiego Jacek Wójcicki, a także gen. bryg. rez. pil. prof. dr hab. inż. Jan Rajchel – Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych oraz prof. dr hab. Beata Orłowska, Dziekan Wydziału Prawa i Bezpieczeństwa AJP. Już na etapie otwarcia podkreślano znaczenie odporności społecznej jako kategorii integrującej wymiar militarny, cywilny, administracyjny, informacyjny i kulturowy bezpieczeństwa. Wykład inauguracyjny wygłosił gen. rez. Jarosław Mika, koncentrując się na wyzwaniach stojących przed Siłami Zbrojnymi RP w kontekście dynamicznych zmian środowiska bezpieczeństwa, w tym konfliktów hybrydowych, presji informacyjnej oraz znaczenia zaplecza społecznego i psychologicznego dla skuteczności systemu obronnego państwa.

Pierwszy panel konferencji, moderowany przez prof. dr hab. Mariusza Kubiaka z Uniwersytetu w Siedlcach, poświęcony był administracyjnym, militarnym i psychologicznym wymiarom odporności społecznej. Prof. dr hab. Bogdan Szulc, emerytowany profesor Akademii Sztuki Wojennej, przedstawił poznawcze konteksty badań nad odpornością społeczną w naukach o bezpieczeństwie. Prof. dr hab. Marek Leszczyński z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

omówił rolę administracji publicznej w kształtowaniu bezpieczeństwa wspólnot lokalnych, natomiast gen. bryg. dr inż. Rafał Miernik ze Sztabu Generalnego WP zwrócił uwagę na zmiany pokoleniowe na rynku pracy i ich znaczenie dla potencjału Sił Zbrojnych RP. Panel zamknęło wystąpienie prof. dr hab. Mariusza Kubiaka dotyczące psychomanipulacji jako zagrożenia bezpieczeństwa personalnego.

Panel drugi dotyczył zielonej transformacji i suwerenności energetycznej. Wystąpienia przedstawicieli Politechniki Łódzkiej, Instytutu Technologii Paliw i Energii oraz spółki Inneko, powiązanej z Akademią im. Jakuba z Paradyża, ukazały bezpieczeństwo energetyczne jako istotny komponent odporności lokalnej, zwłaszcza w kontekście gospodarki obiegu zamkniętego i infrastruktury krytycznej. Popołudniowe panele pierwszego dnia miały wyraźnie praktyczny charakter. W panelu poświęconym doświadczeniom praktyków głos zabrali m.in. przedstawiciele Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim, 15. Lubuskiej Brygady Obrony Terytorialnej, Policji oraz sektora prywatnego zajmującego się ochroną infrastruktury. Równolegle odbywał się panel dotyczący cyberbezpieczeństwa i nowych technologii, w którym pracownicy Akademii im. Jakuba z Paradyża przedstawiali zagadnienia związane z cyberwojną, cyberhigieną, bezpieczeństwem GNSS, AI w diagnostyce oraz transportem autonomicznym.

Szczególne znaczenie miały panele poświęcone zagrożeniom hybrydowym i konfliktom geopolitycznym, moderowane przez dr. Macieja Tołwińskiego z Akademii im. Jakuba z Paradyża. Wystąpienia przedstawicieli Uniwersytetu w Siedlcach, Wojskowej Akademii Technicznej oraz Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach wskazywały na potrzebę łączenia analiz militarnych, energetycznych i informacyjnych w badaniach nad odpornością państwa.

Drugi dzień konferencji, realizowany w formule zdalnej oraz paneli studenckich, rozszerzył perspektywę badawczą o zagadnienia militarne, migracyjne, kulturowe oraz informacyjne. Udział badaczy z Baltic Defence College w Tartu, Akademii Wojsk Lądowych, Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku czy Instytutu Nauk Prawnych PAN podkreślił międzynarodowy i interdyscyplinarny charakter wydarzenia. Szczególną uwagę poświęcono wojnie informacyjnej, dezinformacji, psychologicznej odporności społeczeństw oraz roli edukacji i komunikacji w zarządzaniu kryzysowym. Integralną częścią konferencji były panele studenckie, poświęcone bezpieczeństwu prawnemu Polski i Unii Europejskiej, które umożliwiły młodym badaczom prezenta-

cję wyników własnych analiz i wpisywały się w ideę budowania odporności akademickiej i obywatelskiej.

Konferencję podsumował prof. dr hab. Bogusław Jagusiak, Przewodniczący Rady Naukowej, akcentując wysoki poziom merytoryczny referatów, różnorodność reprezentowanych ośrodków naukowych oraz znaczenie interdyscyplinarnej refleksji nad odpornością społeczną jako fundamentem bezpieczeństwa narodowego. W trakcie debaty podkreślono, że odporność społeczna stanowi jeden z kluczowych filarów bezpieczeństwa narodowego w XXI wieku. Wskazano na konieczność dalszego rozwijania współpracy pomiędzy środowiskiem akademickim, instytucjami państwowymi, samorządami oraz organizacjami pozarządowymi. Zwrócono uwagę, że wyzwania związane z dezinformacją, kryzysami migracyjnymi, zagrożeniami hybrydowymi i zmianami klimatycznymi wymagają zintegrowanego podejścia oraz długofalowej strategii.

X Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Bezpieczeństwo narodowe Polski. Zagrożenia i determinanty zmian* potwierdziła, że odporność społeczna stanowi dziś kategorię konstytutywną dla nowoczesnego myślenia o bezpieczeństwie, integrującą działania państwa, samorządów, wojska, nauki i społeczeństwa obywatelskiego. Wnioski płynące z obrad mają istotne znaczenie zarówno dla dalszych badań naukowych, jak i dla praktyki zarządzania bezpieczeństwem na poziomie lokalnym i krajowym.